

82
C. Publicație editată din fondul cultural al Societății
„Cartea Românească”

R. 102

PĂCINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

Publicație periodică.

No. 143

No. 143

Biblioteca Județeană I. L. CARAGIALE
MUREȘ
TIRGU-MUREȘ Abu-Hassan

558.807

CARTEA ROMÂNEASCĂ

PĂGINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

BIBLIOTECĂ PERIODICĂ DE POPULARIZARE

84 Lei Abonamentul la o serie de 50 numere simple.

- No. 1. *Vasile Alecsandri*: O plimbare în munți.
 No. 2. *Ion Creangă*: Moș Nichifor Coțcarul.
 No. 3. *M. Eminescu*: Poezii.
 No. 4. *I. Bratescu Voinești*: Nuvele.
 No. 5. *I. L. Caragiale*: O facție de Paște.— La Conac.
 No. 6. *V. Alecsandri*: Ostașii noștrii.
 No. 7. *M. Eminescu*: Luceafărul — Călin.
 No. 8. *P. Ispirescu*: Lăcașul Simzeana.
 No. 9. *Vasile Alecsandri*: Dan Căpitan de plaj. Grui Sânger.
 No. 10—12. *P. Ispirescu*: Ștefan cel Mare.
 No. 13. *I. L. Caragiale*: Cănuța om sucit.— Proces-Verbal.
 No. 14. *I. Creangă*: Moș Ion Roată Ivan Tur. încă.
 No. 15—16. *G. Coșbuc, St. Iosif, I. Ghica ș. a.* Tudor Vladimirescu.
 No. 17. *Ion Ghica*: Despre muncă.
 No. 18. *M. Eminescu*: Făt frumos din lacrimă.
 No. 19. *G. Coșbuc*: Dintr'ale neamului nostru.
 No. 20. *M. Sadoveanu*: Povestiri.
 No. 21. *Ion Ghica*: Scrisori către V. Alecsandri.
 No. 22—23. *Alecsandri, Bolintineanu, ș. a.* Iisus Mântuitorul.
 No. 24—25. *P. Ispirescu*: Istoria lui Mihai Viteazul.
 No. 26. *Anton Pann*: Istoria lui Arghir și a lui Anadam.
 No. 27. *Petru Maior*: Extrase din operele sale.
 No. 28. *I. L. Caragiale*: Hanul lui Manjoală.
 No. 29—30. *M. Eminescu*: Sărmaul Dionis.
 No. 31. *Gr. Alecsandrescu*: Poezii (seria I-a).
 No. 32. *C. Negruzzi*: Alex. Lăpușneanu.
 No. 33. *Al. Vlahuță*: Nuvele.
 No. 34. *G. Coșbuc*: Poezii.
 No. 35. *Al. Odobescu*: Moșii. Răscoala Românilor sub Horia.
 No. 36. *I. L. Caragiale*: Schițe.
 No. 37. *D. Anghel*: Nuvele și Amintiri.
 No. 38. *M. Sadoveanu*: Nuvele și povestiri.
 No. 39. *N. Bălcescu*: Din Istoria lui Mihai Viteazul.
 No. 40. *P. Cerna*: Poezii.
 No. 41. *Al. Vlahuță*, Nuvele.
 No. 42. *M. Eminescu*: Satire.
 No. 43. *C. Negruzzi*: Proză.
 No. 44. *Vasile Alecsandri*: Poezii populare.
 No. 45. *Al. Odobescu*: Mihnea Vodă cel rău.
 No. 46. *D. Bolintineanu*: Legende istorice.
 No. 47. *Ion Creangă*: Povestea lui Stan Pățitul.
 No. 48. *M. Eminescu*: Poezii populare.
 No. 49. *I. L. Caragiale*: Povestiri.
 No. 50. *Ion Ghica*: Egalitatea. — Școala acum 50 de ani.
 No. 51. *Al. Russo*: Cântarea României
 No. 52. *Gr. Alecsandrescu*: Fabule.
 No. 53—54. *V. Alecsandri*: Istoria unui galben.
 No. 55. *P. Dulflu*: Din povestea lui Făt-Frumos.
 No. 56. *Al. Donici*: Fabule.
 No. 57. *P. Ispirescu*: Povestiri.
 No. 58—59. Pagini de: *O. Goga, Coșbuc, Creangă, Pann, etc.*
 No. 60. *O. Goga*: Poezii.
 No. 61. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie, I.
 No. 62. *Th. D. Speranția*: Anecdote populare.
 No. 63. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie, II.
 No. 64. *C. Sandu-Aldea*: Povestiri.
 No. 65. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie, III.
 No. 66. *Anton Pann*: udecata Strugurelui.
 No. 67. *S. Fl. Marian*: Jecurile Ciocârliei.
 No. 68. *C. Negruzzi*: Povestiri.
 No. 69. *Victor Vlad Delamarina*: Poezii.
 No. 70. *Vasile Alecsandri*: Pasteluri.
 No. 71. *M. Kogălniceanu*: Din Istoria Românilor.
 No. 72. *Al. Vlahuță*: Poezii.
 No. 73. *I. L. Caragiale*: Noaptea Invierii.
 No. 74. *P. Ispirescu*: Inșir'țe Mărgăritari.
 No. 75. *Dinicu Golescu*: Insemnări din călătorie.
 No. 76. *S. Fl. Marian*: Legendele Rândunicii.
 No. 77. *D. Anghel*: Nuvele.
 No. 78. *I. Heliade Rădulescu*: Poezii
 No. 79. *C. Negruzzi*: Povestiri.
 No. 80. *Poezii Vacarești*: Poezii.
 No. 81—82. *Ion Creangă*: Harap alb.
 No. 83. *P. Dulflu*: Din isprăvile lui Păcală.
 No. 84. *P. Ispirescu*: Povestiri.
 No. 85. *Al. Macedonski*: Năluci din vechime.
 No. 86. *G. Rotică*: Poezii.
 No. 87. *C. Sandu-Aldea*: Nuvele.
 No. 88. *N. Gane*: Nuvele.
 No. 89. *Ion Popovici-Bănățeanu*: Din viața meseriașilor ardeleni.
 No. 90—91. *Ion Creangă*: Dănilă Prepeleac.
 No. 92—93. *V. Alecsandri*: Dridri.
 No. 94—95. *Al. Odobescu*: Doamna Chiajna.
 No. 96—97. *M. Eminescu*: Proză.
 No. 98—99. *P. Ispirescu*: Povestiri.
 No. 100—102. *Români din patru unghiuri* (număr festiv).

R 102

PAGINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

I. L. CARAGIALE¹⁾.

ABU-HASAN

Poveste orientală.

Era odată la Bagdad, sub domnia strălucitului calif Haarun-al-Rașid, un neguțător bogat, care avea o nevastă bătrână și un fecior, Abu-Hasan, crescut până la vre-o treizeci de ani strâns de aproape în toate privințele. Neguțătorul a murit, și Abu-Hasan a intrat în stăpânirea avuției pe care o grămădise tată-său o viață întreagă. Fiul a făcut altfel decum făcuse tatăl. În tinerețe nu căpătase niciodată o pară mai mult decât îi trebuia ca să-și ducă viața; acum a pus de gând să cheltuească potrivit cu mijloacele pe care i le adusese soarta. Astfel și-a împărțit averea în două părți: cu o parte a cumpărat acareturi, care-i aduceau destul venit ca să poată trăi cum se cuvine, fără să s'atingă de capete; iar cu cealaltă jumătate, în bani sunători, a hotărît să se pună pe petreceri, încaile să-și destoarcă răbdările suferite sub străjnicia în care-l ținuse tată-său până la așa vârstă coaptă; dar s'a jurat că n'are să mai cheltuiască apoi nimica peste această sumă, după ce și-o face toate cheltuirile. În acest scop, Abu-Hasan a strâns împrejurii o ceată de tineri de vârsta și de teapa lui, și de acolo s'a gândit numai cum să-i facă a-și petrece vremea în chipul cel mai plăcut. Așa dar nu s'a mărginit la prânzuri și ziafeturi cu mâncări și băuturi care de care mai rare și mai scumpe; a mai adus și tarafuri de lăutari și cântăreții cei mai vestiți; și pe urmă dănuitoarele și dănuitorii cei mai aleși din orașul Bagdad.

¹⁾ A se citi în No. 5 din „Pagini Alese din scriitorii Români“ cele scrise de D. Prof. Gh. Adamescu asupra lui I. L. Caragiale.

Toate chefurile astea, din zi în zi mai costisitoare, l-au aruncat pe Abu-Hasan în cheltueli atât de nemăsurate, încât n'a putut-o duce așa mai mult de un an.

Cum n'a mai întins masă mare, prietenii s'au făcut nevăzuți; ba nici nu-i mai întâlnea oriunde i-ar fi căutat, fiindcă fugeau de el îndată ce-l zăreau, și dacă din întâmplare da piept în piept cu vreunul și vrea să-l oprească să-i spună ceva, acela își cerea iertăciune, că-i e degrabă și n'are vreme de vorba, și plecă repede p'aci încolo.

Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor, decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste. Odată, mâhnit, dus pe gânduri, cu capul plecat a intrat în odaia mării și s'a așezat pe marginea divanului departe de ea.

— Ce ai, fiule? a întrebat bătrâna. De ce ești așa de pocălțit și n'ai chef deloc? Să fi pierdut tot ce ai pe lume și tot n'ai fi așa de opărit... Știu că, după câte cheltueli nebu-nești ce ai făcut, nu-ți mai rămân mulți bani sunători. Erai stăpân pe avutul tău, și eu n'am vrut să mă'mpotrivesc purtărilor tale nesocotite, mai ales știind că ți -ai păstrat cumințe jumătate din avere... Și d'aia nu văd ce te poate adânci acuma în așa de neagră mâhnire.

Pe Abu-Hasan, la vorbele bătrânei, l-a podidit lacrimile, și a zis:

— Mamă, știi în ce chip m'am purtat un an de zile. Am strâns atâția prieteni împrejurul meu, i-am îndopat cu câte bunătăți mi-a dat prin gând, până n'am mai putut, și acuma când nu mai am ce le da, văd că toți mă părăsesc. Când zic că n'am cu ce-i mai îndopa mă gândesc la banii pe cari-i hotărisem pentru asta; că despre venitul meu, slavă Domnului, mi l-am păstrat, și acuma știu cum să 'ntrebuințez ce din fericire mi-a rămas. Vreau numai să încerc până unde pot merge prietenii mei cu nerecunoștința. O să mă rog de ei să pună fiecare dela mână la mână, să m'ajute a mă sălta din starea nenorocită în care am căzut. Dar asta, precum ți-am spus, o fac numai ca să văz dacă voi găsi la dânșii vre-o recunoștință.

— Băiete, i-a răspuns mama, nu vreau să te opresc dela ce ai pus de gând; dar îți pot mai dinainte spune că de geaba tragi nădejde. Tu încă nu cunoști ce va să zică prietenii de petrecere; dar o să-i cunoști...

— Mamă, a zis Abu-Hasan, eu înțeleg și cred ce-mi spui; dar tot vreau să mă luminez singur despre mișelia și neomenia lor.

Abu-Hasan a și plecat; a făcut ce-a făcut și a găsit pe toți prietenii. Le-a arătat în ce mare strâmtorare se află și i-a rugat să-și deslege pungile ca să-l ajute. N'a uitat chiar să le spună că în mare parte a scăpătat din pricina cheltuelilor nemăsurate cu atâtea petreceri și ziafeturi, ca doar de i-o atinge la omenie. Nici unul dintre prieteni nu s'a lăsat înduioșat de vorbele lui frumoase, ba, unii chiar, l-au dat afară. S'a întors acasă, amărit până în fundul sufletului și i-a zis bătrânei:

— A, mamă, bine mi-ai spus tu: în loc de prieteni am găsit niște ticăloși nerecunoscători. S'a isprăvit; să nu-i mai văz în ochi!

Abu-Hasan s'a hotărît dar să se ferească de acu 'ncolo de orice galantomie. După ce și-a socotit venitul bine și l-a împărțit astfel încât să-i ajungă de cheltuială în fiecare zi regulat, dându-i mâna să poftască în toate serile la masă câte un singur musafir, pe care să-l ospăteze cumpătat, dar cuviincios. Pe urmă s'a jurat că acel musafir să nu fie localnic din Bagdad, ci un străin care ar fi picat chiar în ziua aceea, și pe care să-l poată trimite pe-aci încolo după ce l-a găzduit frumos o noapte.

După cum pusese la cale, Abu-Hasan își îngrijea de dimineată să cumpere toate trebuincioasele pentru cină, și pe seară, mergea să se așeze lângă podul Bagdadului; cum vede un străin, al dintâiu care-i eșea înainte, măcar de orce teapă ar fi fost, îl poftea politicos să-i facă cinste a veni să cineze și să petreacă noaptea aceea acasă la dânsul.

Cina lui Abu-Hasan nu era foarte bogată, însă bună și curată, așa ca să poată mulțumi destul pe un oaspete drumeț. Mai ales nu lipsea dela masă vin bun, și veselie, căci

în loc să vorbească cu oaspetele său despre politică ori despre daraveri negustorești, îi plăcea mai bine să povestească despre lucruri plăcute și hazlii. De felul lui era om vioiu și bun de petreceri, și știa să 'nveselească pe un tovarăș orcât de posomorit. A doua zi dimineața Abu-Hasan îi zicea musafirului:

— Când te-am poftit aseară să cinezi la mine, ți-am spus obiceiul meu: să nu te superi că acuma te poftesc să pleci; am eu cuvinte să mă port așa. Mergi de-ți vezi și de treburile dumitale... Umblă cu Dumnezeu!

Intr'o seară, când ședeă după regula lui la capătul podului, iată că trece califul Harun-al-Rașid, îmbrăcat tiptil așa ca să nu-l cunoască nimeni. Stăpânitorul acesta, deși avea destui slușbași foarte pricepuți și strașnici, tot voia să cunoască el singur cum merg lucrurile în împărăția lui; și pentru acest scop umbla adesea tiptil în felurite chipuri prin orașul Bagdad. În seara aceea, era îmbrăcat ca un negustor dela Musul, care s'ar fi dat chiar atunci jos depe corabie în partea dimpotrivă a podului, și în urma lui mergea un rob mare și voinic, o namilă de om.

Califul, subt îmbrăcămintea lui, se vedeă a fi un bărbat de seamă, vrednic de toată cinstea. Abu-Hasan s'a ridicat de unde ședeă jos, și, după ce i-a făcut o temenă până la pământ, i-a zis politicos de tot:

— Prea cinstite domnule, bine-ai venit sănătos la noi în Bagdad: te rog prea-plecat să-mi faci cinstea să poftesci la cină cu mine și să-ți petreci noaptea asta în casa mea, ca să te odihnești bine de oboseala călătoriei.

Și, ca să-l îndatoreze și mai mult a pofti la el, i-a spus în câteva cuvinte ce obicei are dânsul cu musafirii lui.

Califul a făcut haz de gustul lui Abu-Hasan, și a voit să cunoască mai de aproape pe acest om ciudat. I-a spus numai decât că dela un bărbat așa de politicos e încântat a primi găzduire fie pe cât de scurtă vreme, și că e gata să-l urmeze.

Abu-Hasan, care nu bănuia că soarta îi scosese înainte un oaspete așa de înalt, se purtă cu califul par'că ar fi fost

deopotrivă amândoi. L-a dus acasă, l'a băgat în 'o odăe foarte curată și l'a poftit să șadă pe divan la locul de cinste. Cina era gata și masa pusă. Mama lui Abu-Hasan, pricepută la bucatărie, le-a dat trei feluri de mâncări: niște porumbelii gătiți cu zarzavaturi și cu orez, apoi o găscă la tavă și pe urmă un clapon fript cu patru puișori rumeniți de jur împrejur. Altceva nimica; dar toate erau bine făcute.

Abu-Hasan a stat la masă în fața musafirului; au mâncat amândoi din toate pe tăcute și pe nebăute după obiceiul locului. După ce au isprăvit de mâncare, mama lui Abu-Hasan a ridicat masa și le-a adus fel de fel de poame de care se găseau în acea vreme a anului și niște turte uscate de migdale. Când s'a 'noptat bine, au aprins lumânările: apoi Abu-Hasan a adus niște urcioare cu vin și bărdace le-a pus lângă el și a rugat-o pe bătrâna să-i dea de mâncare robului care venise cu musafirul. Când s'au așezat iar la masă, Abu-Hasan a luat o bărdacă, a umplut-o cu vin și, ridicându-se în sus, a zis către musafir:

— Prea cinstite domnule te poftesc să faci ca mine... Nu știi ce-i fi gândind dumneata; dar, după mine, drept să-ți spun, omul care urăște vinul, vrând să se arate înțelept, nu-i înțelept deloc. Veselia e lucru bun; trebuie s'o căutăm, și s'o găsim în fundul bărdacei!

Abu-Hasan și-a golit bărdaca, în vreme ce Califul i-a răspuns:

— Vorba dumitale e cuminte, ești un om de ispravă; îmi place că te văz chefliu și vesel, și te rog să-mi torni și mie.

Abu-Hasan a umplut bărdaca musafirului, zicând:

— Gustă, te rog, prea-cinstite domnule și spune drept: așa-i că-i bunice!

Califul a băut; iar Abu-Hasan i-a mai zis:

— Eu, cum te-am zărit pe dumneata, am priceput că ești om care știi ce va să zică să trăești. Ce să-ți mai vorbesc?... Sunt nu se poate mai mulțumit și mai vesel că m'am întâlnit astăzi cu un bărbat așa de deosebit cum ești dumneata. Îmi plăci foarte mult... Halal să-ți fie! Să trăiești!

Vorbele lui Abu-Hasan îi făceau mare plăcere califului, care fiind și el om foarte vesel, își îndemnă mereu gazda la

băut, ca să o cunoască mai bine. Din vorbă în vorbă, Abu-Hasan a spus cum îl cheamă, cum trăește, prin ce întâmplări neplăcute trecuse, și a încheiat zicând:

— Dar nu-mi pare rău că am fost amăgit de prieteni, fiindcă dacă nu se 'ntâmplă ce s'a întâmplat poate nu-mi scotea norocul în cale un străin așa de prețios ca dumneata.

Califul, mulțumit de lămuririle lui Abu-Hasan, i-a zis:

— Ești vrednic de laudă, prietene, că ai luat astfel de hotărâre înțeleaptă, și mai ales că te ții de ce ai hotărât și, drept să-ți spun, îți pismuesc fericirea. Dumneata ai în fiecă zi plăcerea să primești la masa și'n casa dumatăle un om de treabă cu care stai frumos de vorbă și-l îndatorezi așa, încât unde s'o duce să te pomenească și să-ți laude casa, masa și primirea dumatăle atât de cuviincioase... Decât, din vorbă 'n vorbă, și dumneata și eu, nu luăm seama că prea lăsăm vinul să se trezească... Te rog, și toarnă-mi și mie.

Și așa au băut amândoi înainte povestindu-și unul altuia lucruri plăcute. Acu era târziu; musafirul a spus că fiind obosit de atâta drum cât tăcuse, are nevoie de odihnă, și a adăogat:

— Și pe urmă, nici dumneata nu vreau să-ți pierzi odihna pentru mine. Haide, să ne culcăm; și, fiindcă poate mâine dimineată eu am să plec până nu te deștepti dumneata, îți spun de-acuma că am rămas foarte încântat de ospătarea ce mi-ai făcut așa de îndatoritor. Numai de un lucru îmi pare rău, că nu știu cum să-ți arăt recunoștința mea. Spune-mi rogu-te, dumneata, cum m'aș putea plăti de atâta bunăvoință, ca să vezi că nu ai avut aface cu un nerecunoscător. Un om ca dumneata, nu se poate să n'aibă vre-o daraveră, vreo nevoie, și să nu dorească a i se face pe plac. Uite, cât mă vezi pe mine așa, negustor, poate să fiu în stare să te îndarez și eu cu ceva, dacă nu deadreptul măcar prin mijlocirea vreuneia dintre prietenii mei.

La aceste vorbe politicoase ale negustorului, Abu-Hasan a răspuns:

— Prea-cinstite domnule, nu mă îndoesc cătuși de puțin că, nu numai așa, doar ca om politic, îmi arăți atâta bu-

năvoință. Dar pot să te asigur că eu n'am nici păsuri, nici daraveri, nici vre-o dorință, și n'am să cer nimănui nimic. N'am cea mai mică poftă de mărire, și sunt foarte mulțumit cu soarta mea. Prin urmare, foarte-ți mulțumesc numai și numai că ai poftit în casa mea și mi-ai cinstit masa, așa bună rea, cum s'a putut găsi... Cu toate astea, par'că aș aveă și eu ceva care mă supără, dar iar nu până 'ntr'atâta încât să-mi pierz liniștea pentru asta. Să vezi ce e... Aici la noi, în Bagdad, fiecare mahală își are giamia ei, cu câte un iman, adică popă, care e dator să facă rugăciunile la ceasurile hotărite după lege. Imanul dela gimia noastră este un bătrân înalt și uscățiv, poșomorit și tare fățarnic. Ctitorii, cât și patru, vecinii mei, sunt ca și ei niște bătrâni ursuji și zavistnici. lucru mare. În toate zilele se adună împreună cu toții și alta n'au de vorbit decât bârfeli și răutăți, ca să vâre fitiluri și zâzanie în toată mahalaua: crapă de necaz că nu pot să stăpânească dumnealor pe toți mahalagiții noștri, să-i poarte ei de nas după cum le place lor. Ei! vezi, asta mă strânge pe mine de gât, în loc să-și vază, popa de legea lui și ctitorii, să se îngrijească de giamie, dumnealor se leagă de lume și n'o lasă să trăească în bună pace.

— Cum văz eu, a zis califul, dumneata ai dori să le mai scurtezi limba acelor bârfitori ?

— Precum zici, tocmai! a răspuns Abu-Hasan. Ah! de ce nu mă face Dumnezeu pe mine calif o zi măcar, numa o zi!

— Ei! să zicem că ai fi calif... ce-ai face?

— Ce-aș face?... Aș face ceva să rămână de pomină... i-aș pîldui strașnic pe dumnealor, ca să aduc o mulțumire lumii de ispravă; aș pune să le tragă la fiecare ctitor câte o sută de bețe la tălpi și imanului patru sute; să-i învăț eu pe dumnealor, mă'nțelegi, că nu-i treaba dumnealor să turbure viața mahalagiilor, mă'nțelegi !

Califului i s'a părut foarte nostimă ideea lui Abu-Hasan, și zice:

— Imi place dorința dumitale, mai ales că o văd pornită dintr'o inimă dreaptă care nu suferă să rămâie răutatea nepedepsită; și tare aș dori și eu să ți-o văd îndeplinită... Și

de! poate că lucrul să nu fie chiar peste putință, cum îți închipui... Eu cred că, dacă ar afla ce gânduri ai, califul ar fi în stare să-ți încredințeze puterea lui pe o zi... Și cât mă vezi dumneata, așa, un negustor ca toți negustorii, cine știe de nu ți-aș putea ajuta s'o dobândești.

— Eii! ia lasă, a răspuns Abu-Hasan, nu-ți mai bate joc de mine și dumneata, cum și-ar bate firește și califul dacă ar află de neroziile mele... Poate doar atâta, să afle și el de purtările cuvioșilor noștri și să-i osândească el la vre-o pedeapsă.

— Ea, Doamne ferește, nu-mi bat joc nicidecum, a zis musafirul, și de sigur că nici califul nu și-ar bate... Dar să le lăsăm astea; uite, e aproape de miezul nopții, haide să ne culcăm.

— Bine zici; dar, fiindcă urciorul nostru mai are ceva în fund eu crez că ar trebui mai întâi golit, și pe urmă să ne ducem la culcare. Un lucru numai te-aș ruga: mâine dimineață când ai pleca, dacă n'oiu fi eu deștept, să nu lași ușa dela drum deschisă.

Pe când vorbea Abu-Hasan, califul, ridicând urciorul, și-a umplut bărdaca și a golit-o mulțumind încă odată de bună ospățare. După aceea, pe furiș a aruncat în bărdaca gazdei, așa cât poți lua pe vârful degetelor, dintr'o cutiuță cu niște prafuri, pe care o purtă totdeauna cu sine, și peste ele a turnat vinul tot cât mai rămăsese în urcior; pe urmă, întinzând bărdaca a zis:

— Acuma, te rog, iubită gazdă, să iei dela mine bărdaca asta și s'o deșerti în cinstea și pentru dragostea mea.

Abu-Hasan foarte bucuros, a luat bărdaca în mâna dreaptă și a ridicat-o 'n sus; cu palma stângă la piept, s'a închinat prea-plecat și apoi a băut tot până'n fund dintr'o sorbitură... Dar n'a apucat să lase jos bărdaca goală, și, simțindu-se înmuiat din toate încheeturile, s'a lungit binișor pe divan, unde l-a și furat somnul, așa de degrabă, că musafirul a început să răză, și, chemându-si robul, care așteptă gata la ușă, i-a zis:

— Ia-l pe omul ăsta în cârcă, și bagă bine de seamă, când eșim, în ce loc se află casa, să știi unde zi să-l aduci înapoi mâine când ți-oiu porunci.

Și, fără sgomot, au ieșit din casă, robul ducând în cârcă pe Abu-Hasan adormit adânc, și Califul, care a lăsat într'adins ușa dela drum deschisă.

Cum au sosit la palat, au mers până în odaia unde așteptau toți curtenii.

— Desbrăcați-l pe omul ăsta și-l culcați în patul meu.

Curtenii l'au desbrăcat binișor pe Abu-Hasan, l-au îmbrăcat în halatul califului și l-au culcat frumos în patul împărătesc. După aceea califul a chemat împrejuru-i pe toți ai curții, bărbați și femei, și le-a zis:

— Vedeți pe omul care doarme colea? Măine dimineată la ceasul hotărît, întocmai cum faceți când mă deștept eu, așa să faceți și cu el, fără nici o deosebire, să nu vă mai gândiți la mine câtă vreme v'ăți află în față-i; în sfârșit, până nu poruncesc eu altceva, poruncile lui să fie sfinte: el este califul vostru.

Curtenii și curtenele fără vorbă s'au închinat până la pământ, și fiecare s'a gândit cum să se supună mai bine după puterile sale, poruncilor stăpânului. Intorcându-se la palat, califul trimisese după marele vizir Giafar, și cum a sosit acesta, i-a zis:

— Uite de ce te-am chemat, Giafar: mâine dimineată când vii după porunci să nu te miri dacă vezi șezând în tronul meu pe omul acesta, care doarme colea. Ascultă-i și-i îndeplinește cu sfințenie toate poruncile. Are să se arunce la galantomie, o să-ți poruncească a împărți daruri în dreapta și'n stânga: fă tot ce-ți spune, măcar de-ar fi să-mi sleiești toate lăzile împărăției. Nu uită să vestești pe toți curtenii dela mic până la mare, să-i dea mâine la ceasul hotărât pentru înfățișare înaintea mea, toată cinstea ce mi se dă mie... Du-te acuma și caută să-mi faci întocme pe plac.

După plecarea marelui-vizir, califul a mers să se culce și el într'altă odaie, poruncind robului său de încredere, a-

nume Mesrur, să-l scoale mâine până nu s'a deșteptat Abu-Hasan. Și astfel, a doua zi dimineata, califul a trecut într-o cămăruță cu câteva trepte mai sus de unde dela o ferestruică cu gratii putea vedea fără a fi văzut, toată odaia unde dormea încă prietenul de cu-seara.

Toți curtenii și toate curtenele intrară numai-decât pe rând, și se așezară hinișor, în tăcere fiecare după treapta sa, ca după obicei, la locu-i cuvenit. Incepuse acum să se lumineze de ziua; eră vremea de deșteptat pentru rugăciunea dinnainte de răsăritul soarelui, după cum cere legea musulmană. Curteanul cel care stă lângă căpătâiul califului, apropie de nasul adormitului un burete înmuiat în oțet de trandafir. Adormitul strănută îndată și miji din ochi; deși nu eră încă destulă lumină, văzu că se află în mijlocul unei odăi mari, foarte bogate, împodobită cu vase mari de aur, cu perdele și covoare țesute de mătase; și de jur împrejurul lui niște tinere curtene, unele cu harfe, altele cu alăute și cu dairele, gata să înceapă a cânta, și toate de o frumusețe nespūsă; iar la spatele lor niște robi arabi în vestminte strălucitoare stând toți cu mâinile la piept. Uitându-se la învelitoarea cu care dormise acoperit văzu că e de catifea stacojie țesută cu fir de aur și cu mărgăritare; iar lângă pat un vestmânt tot așa, și, alături, pe o perină, o tichie de calif.

Văzând toate astea, Abu-Hasan rămase aiurit... și, aducându-și aminte de ce vorbise seara la masă cu musafirul gândi:

„Asta-mi place! Ajunsei acuma și calif! Auzi vis!” și închizând ochii își așeză iar capul să-și urmeze somnul. Dar un rob, aplecându-se până la pământ, îi zise cu sfială:

— Stăpânitor al credincioșilor, strălucirea Ta să nu mai adoarmă, e vremea rugăciunii de dimineată, soarele stă să se arate.

Vorbele acestea l-au amețit pe Abu-Hasan: „Sunt deștept or dorm?.. Aș! dorm; nu se poate!... dorm!” Și, țintind ochii tot închiși, n'a mișcat. Dar n'a trecut mult, și robul, văzând că nu capătă răspuns, a zis iar:

— Stăpânitor al credincioșilor, Strălucirea Ta, să nu se su-pere dacă iar îndrănesc a-i spune că trebuie să se scoale

afară numa dacă nu vrea să lase a trece ceasul rugăciunii de dimineață.

— M'am înșelat. gândi Abu-Hasan, nu dorm.

Deschise ochii bine și, fiind acum ziua mare, văzu foarte limpede tot ce zărise nedeslușit la lumina slabă de-adineaori. Se ridică de mijloc și privi de jur împrejur zâmbind ca un om care se deșteaptă plin de mulțumire după un somn bun cu vise plăcute.

Atunci tinerele curtene i se închinară prea-plecat, și deodată hariele și tamburele, alăutele și dairelele începură o cântare îngerească de care Abu-Hasan rămase atins până la suflet. Cu toate astea tot și-a venit iar la gândul d'întăiu:

„Brel ce să fie asta? unde mă aflu eu? Ce e palatul ăsta? Ce sunt minunățiile astea? robii și curtenii ăștia străluciți? frumusețile astea de curtene? și cântările astea care te ridică în slavă? Cum adică? să nu pot eu înțelege: visez or sunt trează?”

Când îi treceau prin minte aceste întrebări, iată că s'apropie Mesrur, căpetenia robilor și-i zice:

— Stăpânitor al credincioșilor, strălucirea Ta să-mi dea voie a-i spune că n'are obicei să se scoale așa de târziu, afară numai dacă, Doamne-fereste, nu se simte bine; așa dar trebuie Strălucirea Ta numaidecât să se suie în tron, că iacătă a sunat ceasul sfatului împărătesc.

După vorbele lui Mesrur, Abu-Hasan înțelese că nu mai doarme și că prin urmare tot ce i se întâmplă nu-i în vis, ci aievea. Dar încă nehotărît ce are să facă și cum trebuie s'o ia, stetea la gânduri. După câteva clipe de îndoială se uită lung la Mesrur și-i zise:

— Ia ascultă-mă, cu cine vorbești? și cui îi zici dumneata „Stăpânitorul credincioșilor?”

— Strălucirea Ta, răspuse Mesrur zâmbind îmi vorbește astfel ca să mă pună la încercare, or ca să giumească... Cine altul să fie stăpânitorul credincioșilor decât Strălucirea Ta? Mesrur, ticălosul rob, nu poate uita, și bănueste că poate vre-un vis urît o fi turburat azi-noapte odihna Strălucirii Tale.

Abu-Hasan pufnind s'a trântit iar cu capul pe căpătâiu și.. după ce s'a săturat de râs, s'a ridicat iar de mijloc și, întorcându-se către un arap mititel, negru ca și Mesrur, i-a zis:

— Ia, ascultă picciule: spune-mi tu cine sunt eu.

— Prea Inalte, a răspuns picciul clipind din ochii-i aplecați. Strălucirea Ta este stăpânitorul credincioșilor, care ține pe pământ locul stăpânului lumii.

— Mare mincinos ești, cât ești tu de micuț. Pe urmă a făcut semn unei curtene să se apropie și întinzându-și mâna i-a zis:

— Drăguță, fii bună și mușcă-mă de vârful degetului. să văz: dorm or sunt deștept?

Tânăra l'a apucat cu dinții de vârful degetului și i-a strâns puțintel.... Abu-Hasan și-a tras repede degetul...

— Nu dorm... Dar cum? cum fără știrea mea, să ajung eu peste noapte calif? Asta e ceva minunat, de neînțeles... Și zise apoi foarte dulce către frumoasa curteană:

— Mă rog, spune-mi drept, așa să trăești adevărat e, drăguță, că eu... sunt stăpânitorul credincioșilor?

— Mai adevărat nu se poate, prea-luminate stăpâne, a răspuns tânăra; e atât de adevărat, că noi rămânem toți pe gânduri văzând că Strălucirea Ta se miră de asta...

Abu-Hasan s'a uitat lung la ea și cu un zâmbet de bună-tate, i-a răspuns moțâind din cap:

— Am înțeles! și mătăluță ești o... mincinoasă... Lasă că știu eu bine cine sunt.

Căpetenia robilor văzând că stăpânul voia să se dea jos din pat, îi întinse mâna și umărul să-l ajute. Cum se puse Abu-Hasan pe picioare, rezemându-se pe umărul robului, curtenii bărbați și femei i se plecară până la pământ strigând toți într'un glas:

— Să fie de bine Strălucirii Sale; zi fericită și cu noroc să-i dea Dumnezeu!

— Ah! Doamne, ce minune! a strigat stăpânul... Ce mă culcai aseară, și acu ce mă trezesc?... Vezi cum se poate schimba viața de cu seara până dimineța... Mare lucru! ce să spun?... Să mor dacă'nțeleg ceva.

Până să-și isprăvească vorba, câțiva curteni l-au și îmbrăcoat de sus până jos, pe când ceilalți, curteni și curtene și robi arapi, s'au așezat în rând deoparte și de alta, până la ușa prin care stăpânitorul trebuia să meargă în sala sfatului împărătesc. Mesrur, căpetenia arapilor, îl duse până la treptele tronului. Abu-Hasan, rezemându-se pe umărul robului, sui treptele și se așeză în tron.

Totdeodată Harun-al-Rașid trecuse repede la altă fereastră cu gratii de unde se vedeă în sala tronului.

Abu-Hasan aruncându-și privirile în dreapta și'n stânga, văzu pe toți curtenii și ofițerii palatului stând frumos la rând, drept ca lumânarea, cu ochii țintă în ochii lui, fără să clipească măcar și par'că fără să râsufle.

Lui Harun-al-Rașid, care se uită cu multă hăre aminte, de sus, prin gratii, îi plăcu dintru'nceput ce vrednic și ce mândru se pricepeă Abu-Hasan să-i țină locul.

Indată ce s'așeză califul pe tron își ridică fruntea rezemându-și palmele pe genunchi, și totdeodată marele vizir Giafar se'nchină dinainte-i până la pământ zicând:

— Stăpânitor al credincioșilor, Dumnezeu s'o acopere cu harurile sale pe Strălucirea Ta, izră pe dușmanii ei în flăcările iadului să-i prăvălească!

Abu-Hasan, după câte văzuse și auzise de adineaori din pat, și până acum pe tron, începu să creadă că e de-abienele calif. Nici n'a mai voit să gândească prin ce minune a soartei ajunsese aici, și, hotărît, s'a apucat de treabă ca un calif ce eră. Astfel a 'ntrebat pe inarele vizir dacă are să spună ceva deosebit. Giafar i-a răspuns:

— Stăpânitor al credincioșilor, emirii, vizirii și toți ofițerii așteaptă porunca să vie a se 'nchină Strălucirii Tale.

Abu-Hasan a zis:

— Să pottească!

Marele-vizir s'a 'ntors atunci cătră portarul cel mare:

— Stăpânitorul credincioșilor poruncește să-ți faci data-ria.

S'au dat de părete ușile, și toți ofițerii cei mari, muiți din cap până'n picioare numa'n mătăsuri și'n fireturi, au

intrat, și cu pas falnic unul după altul au venit să se închine dinaintea tronului îngenunchiând și atingând podeala cu fruntea, după care, iar la rând au mers să se așeze frumos unii deoparte, alții de alta. Când s'a sfârșit țeremonia, marele vizir a început să-și facă raportul despre felurite treburi după hârtiile pe care le ținea în mână. Treburile acelea în adevăr nu erau nici foarte însemnate, nici prea încurcate; totuși erau treburi politicești. Abu-Hasan, fără să stea mult pe gânduri le-a dat la toate deslegare potrivită, scurt fără să se ncurce la vre-una, și toate deslegările erau nemerite, după cum îl povățuise mintea lui cu scaun sănătos.

Până să-și isprăvească raportul, Abu-Hasan, zărind în mulțimea ofițerilor pe căpitanul poliției, pe care-l cunoștea, că-l văzuse de atâtea ori prin oraș, a zis marelui vizir:

— Ia așteaptă puținel, am de dat o poruncă grabnică polițaiului... Căpitane, ia poftim mai aproape...

Căpitanul s'a apropiat de tron închinându-se și a ascultat iar califul a urmat:

— Căpitane, să mergi acu într'un suflet în ulița cutare din mahalaua cutare (i le-a spus pe nume); în ulița aceea se află o giamie; la giamie, acolo, ai să găsești stând la taifas un iman și patru bătrâiori cu barbă albă... Să-i ridici numaidăcât și să pui să le tragă de față cu dumneata: câte o sută de vine de bou la tălpi, fiecăruia dintre bătrâiori, iar imanului, patru sute... Și pe urmă să te întorci fără zăbavă să-mi spui cum mi-ai îndeplinit porunca... Ai venit?

Căpitanul, fără vorbă, s'a închinat adânc și a plecat degrabă să-și facă datoria.

La auzul acestei porunci date așa de scurt și hotărît, Harun-al-Rașid a zâmbit de mulțumire, văzând că Abu-Hasan nu-și pierde vremea cu nimicuri, ci se folosește degrabă de prilejul domniei spre a pedepsi cum se cuvine pe zavistnicii bârfitori.

Totdeodată marele vizir își urma mai departe raportul și până să nu și-l isprăvească bine, iată se'ntoarce polițaiul și zice:

— Stăpânitor al credincioșilor, am găsit pe iman și pe cei patru bătrâni stând la taifas în gîlăria aceea, și ca dovadă că mi-am îndeplinit cu credință datoria întocmai după porunca Strălucirii Tale, am adus și adeverința aceasta.

Și scoțând din sân o hârtie a înfățișat-o califului. Abu-Hasan a citit în deamănuntul arătarea celor petrecute în curtea gîlăriei, și s'a uitat de aproape la numele mahalagîilor, toți cunoscuți de-ai lui, care întăreau cu iscăliturile lor acea arătare cu martori ce stătuseră de față la săvârșirea pedepsei, și după ce a sfârșit a zis foarte mulțumit către polițair:

— Bun! treci la locul dumitale... Acumîa dumneata, vizirule, spune vistiernicului să ia o pungă cu o mie de bani de aur și să o ducă tot în mahalaua aceea unde a fost polițaiul mamei unuia Abu-Hasan: e om văzut în partea locului, măcar cine îi cunoaște casa. Du-te și te întoarce degrabă.

Marele vizir a dus ei însuși punga și i-a spus bătrânei numai atîta că este un dar trimis din partea califului, fără altă deslușire. Bătrâna cu destulă mirare a primit darul: nu-și putea închipui de unde pînă unde să-i dea prînz minte califului a-i trimite ei atîta bănet; de unde eră să știe dînsa de cele ce se petreceau la palat?

În vremea cît a lipsit marele vizir, și-a făcut raportul și polițaiul despre toate cele întîmplate peste noapte în tot Bagdadul, fel-de-fel, pe care le-a ascultat califul cu multă luare amîntă. Intorcîndu-se vizirul și spunînd califului cum îndeplinise întocmai porunca, califul i-a zis:

— Bine; dar nu ți-a dat în gînd să întrebî pe bătrîna: fiu-său, Abu-Hasan e acasă? ce face?

— Ba, da, strălucite stăpîne, cum nu? am întreat-o, și mi-a răspuns că fiu-său e acasă, dar că doarme în odaia lui și nu-l poate trezi, fiindcă azi noapte a stat pînă foarte tîrziu la petrecere cu un musafir.

La vorbele acestea, califul nu și-a mai putut stăpîni rîsul și a rîs cu mare poftă, de care firește toată lumea s'a bucurat, văzînd veselia stăpânitorului lor a-totputernic. Mesrur atînci a făcut un semn către toată adunarea prin

care le arată că sfatul s'a încheiat și că fiecare poate plecă; și au plecat toți, trecând și închinându-se pe dinaintea tronului rând pe rând, ca și la sosire, rămânând împrejurul tronului numai Mesrur, marele vizir și ofițerii de pază. Abu-Hasan s'a coborât de pe tron tot cum se urcase, rezemându-se cu o mână pe umărul credinciosului Mesrur, și cu cealaltă pe umărul unui ofițer voinic, și astfel s'a dus în odaia de unde venise: totdeodată Harun-al-Rașid a trecut la altă ferestruică zăbreliată de unde să poată urmări tot.

Mesrur a dus pe Abu-Hasan într'altă odae, unde așteptau o droaie de cântărețe, cari cum l-au văzut au și început cu toatele să sune din harfe, din ghitare, din tambure și dai-rele și să cânte din gură în fel de fel le glasuri, atât de frumos încât Abu-Hasan a rămas fermecat.

De acolo, cu muzicantele după el, Mesrur l-a trecut într'un salon unde sclipeau hogății peste bogății numai catifele, mătăsuri și aur și nestimate; șapte policandre de aur greu cu șapte sfeșnice atârnavă din tavanul lucrat în sief în feluri de sclipituri cari-ți luau ocii. În mijloc stă așezată o masă cu șapte talere tot de aur greu cu mâncări din care se ridicau aburi de deosebite mirodenii. Pe delături, s'au așezat muzicantele în șapte tarafuri și din fiecare taraf eșind înainte câte una, una mai frumoasă ca alta, îmbrăcate de sus până jos numa'n borangic, au venit mai aproape de masă.

Când a intrat Abu-Hasan, cu fetele cântând în urma lui, a stat o clipă în loc aiurit de atâtea minunății. S'a uitat mult de jur împrejur, din tavanul sclipitor până'n covoaarele în care i se îngropau picioarele, și, numa îndemnat de Mesrur, care i-a spus închinându-se plecat, că se răcesc bucatele, s'a hotărât să se miște din loc și să meargă a se așeză la masă. Cum s'a așezat el, cele șapte curtene dimprejurul mesii au început să-i facă vânt cu niște apărători de pene mlădioase de păun. Abu-Hasan încântat, după ce s'a uitat la fiecare din ele zâmbindu-le dulce, le-a zis:

— Drăguțelor, de ce vă osteniți să-mi faceți vânt toate? poate să mă răcorească numa una singură... alelalte șase,

mă rog, să poftească la masă alături cu mine, să-mi fie de urît, că mie, ce să spui? oricâte bunătăți să am, singur la masă, nu-mi ticnește...

Tinerele s'au așezat îndată la masă; dar Abu-Hasan văzând că nu pun nimica'n gură de sfială, le-a dat el la fiecare 'n taler și foarte politicos le-a poftit să guste măcar; pe urmă le-a 'ntrebat cum le chiamă. Le chema așa: *Gură de mărgean, Lună plină, Ruză-de-soare, Bucuria ochilor, Paful piersicū, Vraja inimii*. Pe urmă a întrebat pe cea care rămăsese să-i facă vânt să-l răcorească și dânsa i-a spus că o chiamă *Acadea de miere*, Strașnic de frumoasă.

Abu-Hasan fiecăreia i-a spus, potrivit cu numele ei, câte o vorbă de duh potrivită, așa că adevăratul calif, care le vedea și auzea toate de sus s'a întărit în credința ce și-o făcuse mai dinainte, că prietenul este un om prețios. Când au văzut tinerele că Abu-Hasan s'a săturat de mâncare, una dintre dânsule în picioare -a zis către un rob care stă cu mâinile încrucișate la slujba mesii:

— Stăpânitorul credincioșilor, vrea să treacă la dulceturî; aduceți de spălat.

Toate s'au ridicat dela masă, au luat din mâinile robilor, una un lighean de aur, alta o cană cu cioc, tot de aur și a treia un peșchir de mătase, și îngenunchiând câteși-trele dinaintea lui Abu-Hasan, care ședeă pe scaun, i-au dat de spălat. După ce s'a făcut și asta, s'a dat deoparte o perdea de catifea și s'a deschis ușa dela alt salon.

Mesrur a trecut înainte, poftindu-l cu multe temenele pe calif în celălalt salon încă și mai strălucit și, pe urmă, iar într'altul și mai strălucit și în fiecare câte șapte tarafuri de cântărețe tot una și una, mese încărcate cu poame, dulcetuuri, prăjituri, fel de fel de bunătăți neinchipuite. L'au plimbat așa toată ziua până a 'nceput să însereze. În cel din urmă salon Abu-Hasan a văzut ce nu mai văzuse până aci:

Pline cu vin împărătesc șapte cane mari de argint și de jur împrejur niște cupe tot așa suilate pe dinăuntru cu aur. S'a așezat la masă, incremenit de frumusețea altor tinere

care îi așteptau poruncile, ← a voit să știe cum te cheamă, și a bătut în palme făcând semni tarafurilor de cântăreți să se oprească. Deodată s'a făcut tăcere; iar el luând de mână pe una dintre cele șapte tinere, care eră mai aproape, a poftit-o să șează alături și a întrebat-o cum o cheamă, iar dânsa a răspuns: *Salbă de mărgăritare*

— Nu se putea nume mai potrivit, a zis Abu-Hasan; bine te-a botezat cine te-a botezat; decât eu tot așa zice că dinții matale întrec toate mărgăritarele din lume... Drăguța mea *Salbă de mărgăritare*, tare m'ai îndatoră să-mi umpli, cu mânușițele matale, o cupă de vin.

Fata a îndeplinit porunca. Abu-Hasan luând cupa plină și privind foarte curios, când la cupă, când la fată, a zis:

— *Salbă de Mărgăritare*, în sănătatea mătăluță... Te rog, fă-mi și matale tot așa hatâr!

Dânsa își umplu o cupă și, ridicându-o în sus, cântă un cântec cu un glas îngeresc, de care Abu-Hasan a rămas foarte încântat. După aceea, luă pe altă tânără și o pofti să șează alături de el, întrebând-o cum o cheamă, iar ea a răspuns: *Steaua Zorilor*.

— Nu se poate nume mai potrivit a zis Abu-Hasan; bine te-a botezat cine te-a botezat, decât... eu tot așa zice că ochii mătăluță întrec toate stelele de pe cer... Drăguța mea *Steaua Zorilor*, tare m'ai îndatoră să umpli două cupe una pentru mine și alta pentru mătăluță...

Și tot așa cu una după alta, pe rând până la cea din urmă pe care o chemă *Lumina Zilei*, a bătut șapte cupe pline. După aceea *Salbă de mărgăritare* a mai umplut o cupă și foarte veselă a zis:

— Stăpânitor al credincioșilor, îndrăsnesc prea-plecată a mă ruga Strălucirii Tale de un mare hatâr; să bea această din urmă cupă, după ce va ascultă și dela mine un cântec pe care nădăjduesc, n'o să-i pară rău că l-a ascultat.

— Cu dragă inimă, sufletu-meu! a zis Abu-Hasan luând cupa, ba chiar, ca un Stăpânitor al credincioșilor ce sunt, îți poruncesc să mi-l cânti, că nu se poate o frumusețe de copilă ca matale orce o face să nu facă frumos și dragăstos.

Tânăra atunci i-a cântat din tambură și din gură de l'a ridicat în slava cerului pe calif, care după ce s'a isprăvit cântecul i-a strigat cântăreții:

„Să trăești, drăguță. Halal să-ți fie! și a sorbit cupa până la picătura din fund, apoi, s'a întors să-i mai zică încă o vorbă însă d'abia a putut deschide gura mormăind ceva neînțeles: și-a și așezat brațele pe masă, și-a lăsat fruntea pe brațe și a adormit adânc.

Se înnoptase acuma bine. Harun-al-Rașid, care văzuse și auzise tot, a coborât degrabă în salon, bucuros că toate li eșiseră după plac. A poruncit să scoată lui Abu-Hasan vestmântul de calif și să-l îmbrace în hainele cu care 'l aduseră aseară la palat. A chemat apoi pe robul cel voinic și i-a zis:

— Acuma ia-mi-l binisor în cărcă și du-te de-l culcă pe divan acasă la el, și când ai eși, nu uită, să lași a dela dritum deschisă.

În scurtă vreme, robul s'a întors la palat să-i spună califului că îndeplinise porunca întocmai.

Abu-Hasan întins frumos pe divan a dormit până a doua în casa lui, și a 'nceput să cheme cu glas mângâios: zi foarte târziu... Mijind ochii, l-a prins mirarea să se vadă

— *Salbă de mărăgărire! Steaua Zorilor! Gurită de m'gean!* unde sunteți? Veniți încoace drăguțelor.

Măsa care l-a auzit de alături, a venit de grabă

— Ce ai iātu meu? ce ți s'a întâmplat?

Abu-Hasan a ridicat mândru capul și a întrebat:

— Babo, cui îi zici tu fătu-meu?

— Tie, cui să-i zic? nu ești tu băiatul meu Abu-Hasan?

— Eu băiatul tău? ce nu-ți iei seama la vorbă? Eu Abu-Hasan? ce trâncânești? Eu sunt stăpânitorul credincioșilor, bre!

— Pentru Dumnezeu, fătu-meu, taci să nu te-auză cinevă, să crează că ești nebum.

— Nebună ești tu, babo! încă odată îți spun că eu sunt stăpânitorul credinciașilor.

— Ah, fiule, a strigat bătrâna, ce duh rău te canonește pe tine de aiurezi așa? Nu vezi tu că ești în odaia ta, în odaia unde te-ai născut și ai trăit până acum?

— Mi se pare și mie că ai dreptate, a zis Abu-Hasan ștergându-se la ochi, parcă așa ar fi. Eu sunt Abu-Hasan, tu ești mama, și amândoi suntem în odaia mea.

Baba gândi că și-a venit fiu-său în simțire și vrea să 'nceapă a râde, când Abu-Hasan, de unde ședeă lungit se ridică de mijloc, se uită de jur împrejur, apoi își acoperi cu palmele amândoi ochii și strigă strașnic:

— Piei dinaintea mea, scorpie bătrână! Nu sunt fiul tău: sunt stăpânitorul credincioșilor, auzitu-m'ai? Piei!

— Pentru numele lui Dumnezeu fiule, vino-ți odată în fire. Taci, să nu te-auză cinevă!

— Să nu te văz! Lipsești!

Biată Babă văzând că nu-i chip de 'nțeles a început să se bată cu pumnii în cap și să se bocească. Dar Abu-Hasan s'a mâniat și mai tare, a început s'o injure, ba, ca un copil blestemat, s'a repezit și-a imbrâncit-o dând-o de perete s'o strivească și mai multe nu.

Bătrâna a început să țipe de s'au strâns mahalagii. Ce e? ce e?

Au sărit toți și au dat-o într'o parte pe bătrâna...

— Ce faci, Abu-Hasan? ți-ai pierdut mintea și frica de Dumnezeu, omule, de ridici mâna asupra mătii?

Abu-Hasan, fierhând de mânie, se uită cu ochi rătăciți la toți de jur împrejur și zise:

— Cine este Abu-Hasan acela despre care vorbești?.... Cum îndrăznești să-mi ziceți mie Abu-Hasan... Mă cunoașteți voi pe mine cine sunt? Eu sunt stăpânitorul credincioșilor, bre! Afară toți! Lipsiți!

Vecinii au înțeles că omul înnebunise, și, ca să-l oprească de a face vre-o boroboată, l-au legat de mâni și de picioare; dar tot n'au vroit să-l lase numai cu bătrâna; unul dintre ei a alergat la îngrijitorul balamucului să-i dea de știre, și fără zăbavă s'a și întors cu câțiva slujitori, cari aduceau cu ei funii, chingi și vine de bou.

Abu-Hasan, cum i-a văzut a început să se sbuciume și să urle, dar îngrijitorul l-a domolit degrabă cu vre-o două-trei vine de bou pe spinare; l-au legat burduf și l-au dus la balamuc.

Acolo, după ce i-au tras, după regula casei, vre-o cincizeci de vine de bou l-au închis într'o colivie zebrelită; și pe urmă trei săptămâni d'arândul acelaș tain în fiecare zi, după care regulat îl întrebă îngrijitorul:

— Ei! Spune: tot mai crezi că ești stăpânitorul credincioșilor? Mă omule, vino-ți în fire, ascultă-mă pe mine...

— N'am nevoie de povețele tale, răspundeă bolnavul; nu sunt nebun; dar, dacă ai să mă schingiuești și să mă stâlcești multă vreme tot așa, firește c'o să mă înnebunești de-a binele.

Nenorocita bătrână venea în toate zilele să cerceteze cum îi mai merge; plângea de se prăpădea când îl auzea văitându-se de dureri și-i vedea spinarea și șalele umflata pline de vânătăi așa că nu mai știa sârmanul pe ce parte să se rezeme, ca să aibă puțină odihnă. De câte ori deschidea ea gura vrând să afle cu vorbă bună, nu cumva și-a mai fi venit în minți, el o ocără ș'o gonea, încât totdeauna se întorcea acasă nemângăiată cu gândul că fiu-său nu mai are leac.

Incet-încet însă începu să se stingă închipuirea lui Abu-Hasan că fusese îmbrăcat în caftan de calif, că avusese netăgăduită putere de calif, că poruncile lui de calif fuseseră îndeplinite cu sfințenie; începu să se gândească și altfel: „Bine să zicem că sunt calif, apoi atunci dacă sunt calif cum de m'am deșteptat la mine acasă? De ce nu m'am trezit înconjurat de robi și de curtene? De ce marele vizir și atâți ofițeri dimprejurul meu m'au părăsit?... Nu, nu se poate... A fost numai vis... Da; dar am poruncit polițaiului să pedepsească pe cei cinci bârfitori, și vizirului să ducă o pungă mamei, și poruncile mi-au fost îndeplinite. Atunci?

...Nu știu nici eu ce să mai zic; nu'nțeleg deloc... Ei! dar câte și mai câte nu le'nțeleg eu și n'am să le'nțeleg nici odată!

Cam așa se gândea Abu-Hasan când a sosit masa, care, cum l-a văzut așa de sdrobot și de prăpădit, a'nceput iar să se bocească, și pe urmă l-a'ntrebat:

— Ei, fătu-meu, cum îți mai e? cum stai la cap? Te-ai mai desbărat de duhul necurat care te canonește?

— Mamă, a răspuns foarte liniștit, Abu-Hasan, acum văd și eu bine că am fost ieșit din minți și te rog să mă ierți de păcatul groaznic ce l-am făcut ridicând ca un ticălos ne-bun mâna asupra ta. Și rog și pe vecinii noștri să mă ierte dacă i-oiu fi supărat cu ceva când am fost apucat. Un vis m'a smintit; un vis ciudat din cale-afară, care de sigur ar fi smintit pe orice om mult mai cuminte ca mine. Orcum o fi fost, de-acuma știu că a fost numa 'nchipuire: sunt sigur că nu sunt stafie de calif strălucit, ci numai și numai bietul Abu-Hasan cu oasele rupte. Da, sunt fiul tău care te-a cinstit totdeauna până în ceasul acela blestemat al păcatului și care de-acum pocăit are să te cinstească până la moarte!

La aceste vorbe cuminți, mama plină de bucurie a strigat:

— Fătu-meu, eu te-am iertat, să te ierte Dumnezeu, și noi să-i mulțumim că te-a mântuit de duhul necurat.

Și numai decăt a alergat bătrâna mângăiată la îngrijitorul balamucului, și i-a spus că fiul ei este tămăduit de tot. Îngrijitorul a venit și el, l-a sucit, l-a învățit cu tel de fel de întrebări, și văzându-l teafăr, în toată firea, i-a dat drumul să meargă 'n voe cu masa la casa lor.

Abu-Hasan, întorcându-se acasă, rupt, s'a așezat la pat să-și caute de sărătate. După câțavă vreme, simțindu-se iar în puteri, a 'nceput a i se uri să stea serile singur în casă, și astfel s'a hotărît să se apuce iar de tabietul lui de mai nainte. A plecat așa dar într' 'o seară pe la asfirțit, eră tocmai zi'ntăiu a lunii, a plecat să-și caute un musafir; a mers de s'a așezat ca de obicei la capătul podului și a așteptat să-i pice un străin. Tocmai în ziua aceea aveă obicei și califul să umble tiptil prin târg până dincolo de porțile cetății, afară. Nu se așezase Abu-Hasan de mult pe o laviță când zări venind de peste pod, pe negustorul lui

dela Musul, ca și întâia oară cu zaplanul de rob după el. Și sigur fiind că numai dela acest negustor i s'a fost tras lui atâtea boroboațe și supărări, lăsându-i ușa dela drum deschisă, și-a zis în gând: „Doamne iartă-mă, mi se pare că ăsta e vrăjitorul care m'a fermecat!” și a întors ochii în altă parte să nu-l vadă până n'o trece. Califului îi aduseseră știri despre tot ce i se întâmplase prietenului deșteptându-se a doua zi după petrecerea dela palat în casa lui din mahala; și fiind stăpânitor bun la inimă și iubitor de dreptate, s'a gândit să-l ia pe Abu-Hasan pe lângă el de aproape și să-l răsplătească de câte pățise. De aceea acuma îmbrăcat tiptil, tot ca negustor dela Musul, își căută prietenul la locul știut. L'a zărit șezând pe laviță și a luat seama că-și întoarce capul într'adins ca să nu-l vadă. Atunci a ocolit binișor pe după laviță și aplecându-se i s'a arătat ochi în ochi, zicându-i:

— Ei!... Dumneata ești, frate Abu-Hasan? mă'nchin cu plecăciune... Dă-mi voe să te sărut.

— La acestea Abu-Hasan, întorcându-și ochii încolo, a răspuns:

— Ba eu nu mă'nchin dumitale cu plecăciune deloc că n'am nevoie nici de închinăciunea nici de pupăturile dumitale... Hai du-te, vezi-ți de drum.

— Cum se poate? a zis Califul; nu mai mă cunoști? Nu-ți mai aduci aminte ce bine am petrecut împreună acu o lună, seara la dumneata acasă, când mi-ai făcut cinste să mă ospătezi așa de frumos?

— Nu! nu te cunosc și nu știu despre ce vorbești... Hai du-te, lasă-mă.

Dar califul nu s'a dat cu una cu două, și a adăugat:

— Nu-mi vine a crede că nu mă cunoști; că doar nu de mult ne-am văzut; trebuie să-ți aduci aminte cum ți-am mulțumit de buna d-tale găzduire, ce bune urări ți-am făcut și cum ți-am făgăduit să te ajut măcar la ce, ca om cu tre-re în lumea bună...

— Nu știu, a răspuns Abu-Hasan, ce trecere ăi fi având și în ce lume, și n'am cătuși de puțin dorință să ți-o pun la

încercare; dar știu că după urările d-tale am ajuns nebun.. Rogu-te, dacă iubești pe Dumnezeu, vezi-ți de drum; dă-mi pace.

— Al frate Abu-Hasan, să mă ierți: nu mă pot despărți de dumneata în așa chip! trebuie să fii bun încă odată să mă poftești la dumneata, să mă ospătezi și să mă găzduiești; să am încă odată cinstea a bea un pahar cu dumneata.

— Măi, omule, nu 'nțelegi? de câte sute de ori să-ți spun? Du-te cu Dumnezeu, drăguță... Destule am tras după urma dumitale, destule!... mi-e peste cap, nu mai am poftă și de altele!

— Iubite frate Abu-Hasane, prea ești aspru cu mine. Te rog nu-mi mai spune astfel de vorbe care mă mahnesc. Fă-mi mai bine lătarul și-mi povestește ca la un adevărat frate ce ți s'a întâmplat, ca să 'ndreptez răul cu zici că ți l'am făcut și să-ți cer iertare că, și de ți-oi fi făcut poate vr'un rău, n'a fost nici cu voia nici cu știrea mea; crede-mă rogu-te, să te crează Dumnezeu!

Negustorul a rostit vorbele acestea cu glasul așa de cald pornit din inimă, că Abu-Hasan s'a mai îmbunătățit, și, după ce și-a întors ochii către el, i-a zis înai blând:

— Poftim de șezi coala lângă mine, să ți le povestesc toate, ca să vezi că nu degeaba sunt supărat pe dumneata.

Și astfel Abu-Hasan și-a povestit toate întâmplările cu deamănuntul, de când s'a fost trezit din somn dimineața în palat, până a doua zi dimineața când s'a trezit la el acasă, și le-a povestit ca și cum s'ar fi petrecut toate într'un vis; și pe urmă a adăogat:

— Și să nu te miri când îți spun că d-ta ești vinovat de toate câte mi s'au întâmplat; adu-ți aminte că te-am rugat dacă pleci de dimineață, până n'oi fi eu deștept, să încnizi ușa dela drum și d-ta n'ai închis-o, ca să intre duhul necurat să-mi umple capul cu visul acela care, n'am ce zice, eră frumos, dar pe urmă numai eu știu ce a tras pielea mea după urma lui. D-ta ești vinovat, că ai fost uituc, de toate câte le-am pățimit.

Pe când Abu-Hasan își povestește foarte aprins pățaniile, negustorul a pufnit de râs: asta l'a mâniat tare pe povestitor, care a strigat:

— Așă? carevasăzică dumneata îmi și râzi în nas când eu mă jeluesc dumitale de răul care mi l-ai pricinuit? Ori gândești că-ți spun moși pe groși, ca să glumesc cu d-ta?... Poftim, uite colea că nu-ți minții... Uite! uite!

Și zicând aceasta s'a aplecat de mijloc și descoperindu-și umerii și sânul i-a arătat urmele umflăturilor și vinețelilor depe trup. Califul nu a putut vedea acele semne fără să fie adânc mișcat de compătimire și, foarte mâhnit că gluma mersese prea departe, a luat în brațe pe Abu-Hasan și l-a sărutat foarte duios zicându-i:

— Ridică-te, te rog, prea iubite frate, și vino... Haide la dumneata acasă... Doresc să mai petrec încă odată astă seară cu d-ta... și mâine, cu voia lui Dumnezeu, ai vedea că toate or să meargă bine,... bine de tot... ascultă-mă pe mine: mai bine nu se poate...

Incet-încet, cu mângâieri și vorbe pline de bunătate negustorul a potolit cu totul supărarea prietenului, care i-a zis:

— Eu te iau și astă-seară, dar să te juri că mâine dimineață nu mai uiți ușa deschisă, dela drum, să mă pomenesc iar cu duhul necurat.

Negustorul a făgăduit că de data asta doamne ferește n'are să mai uite. Ridicându-se amândoi depe laviță, au pornit spre casă; și pe drum negustorul ca să-l îndemne și mai bine pe prietenul său, îi zicea mereu:

— Ți-am dat odată cuvântul, ți l'am dat, s'a isprăvit! Să nu mă crezi vre-un terchea-berchea: eu sunt negustor cu vază și om de omenie... În mine poți avea încredere.

Așă, au mers ei amândoi alături, cu robul în urma lor, până au ajuns acasă, pe înserate. Abu-Hasan a aprins lumini în odăie; amândoi s'au așezat pe divan, și masa fiind gata s'au apucat să cineze, ca doi vechi prieteni ce erau. După cină, hătrâna a curățit masa, a adus pometuri, uscături și băntură, și s'a dus lăsându-i singuri. Au băut fiecare

îndelete câte cinci-șase bărdace vorbind una-alta despre lucruri neînsemnate. Când musafirul l-a văzut pe Abu-Hasan încălzit bine, i-a deschis vorba despre dragoste și l-a 'atreat dacă iubise cumva în viața lui vre-o femeie.

— Fiare dragă, ce să-ți spun? a răspuns Abu-Hasan, mie, cel puțin până acuma dragostea mi s'a părut un fel de robie; uite să-ți mărturisesc drept, mie atâta mi-a plăcut în viața mea: să mănânc, nu ceva scump, dar bun și curat, și mai ales să beau un vinisor cum știu eu, dar, nu singur; mi-a plăcut să petrec totdeauna cu prietenii, mai ales cu un om deștept... La dragoste nu m'am prea gândit. Dar iar nu pot zice că sunt de tot neștiutor... Dacă s'ar întâmpla să dau peste o femeie frumoasă și veselă ca una dintre celea din visul meu, de care-ți povestii; să văz eu că și ea mă face haz așa cum sunt, că mi-e urît serile cu mine; să-mi cânte frumos și să mă țină de vorbă căutând toate chipurile cum să mă facă s'o plac și eu pe ea — de, par'că par'că n'aș zice ba... Poate chiar dimpotrivă, m'aș lipi de ea cu tot suflectul și m'aș simți fericit să-i robesc. Ei! dar unde să găsec eu așa femeie?

Abu-Hasan a oftat ca de un dor mare și, umplând două bărdace, a adăogat:

— Dar ce să ne mai gândim la d'alte astea? mai bine să ne vedem de petrecerea noastră așa de plăcută... la poște!

După ce și-a golit fiecare bărdaca lui, musafirul a zis:

— E păcat, un om așa de plăcut, bun și deștept ca dumneata, care cum văz eu ar fi simțitor la dragoste, să duci astfel de viață singur cuc, fără să te bucuri de plăcerile lumii...

— Nu mi-e greu, a răspuns gasda, să îmi duc viața asta liniștită mai bine așa, decât să dau peste cine știe ce femeie ciudată și ursuză și care să-mi amărăscă zilele...

Musafirul a luat bărdaca lui Abu-Hasan și a zis:

— Știi ce? las' pe mine; am să-ți găsec eu ce-ți trebuie dumitale; eu am să te căpătuesc, și ai să vezi că am să-ți nemeresc întocmai după pofta inimii.

Și după aceste vorbe, a turnat vin și i-a întins gazdei bîrdaca plină, adăogînd:

— Poftim, poți bea chiar de-acuma în sănătatea aceleia care-ți va face fericirea vieții.

— Fie! a zis gazda, dacă poștești să beau în sănătatea aceleia care... cum imi făgăduiești, cu toate că nu prea pun temeiul pe făgăduiala dumitale.

A dat bîrdaca peste cap, și, firește, numai decît l'a luat gaia.

Robul l'a ridicat în cărcă, iar califul ieșind după el hotărît să nu mai înapoieze pe Abu-Hasan ca întîia oară, a închis bine ușa dela drum.

Ajungînd la palat, aceeași punere la cale, aceleași porunci, aceeași rînduială, întocmai toate, ca și întîia oară.

A doua zi dimineața Abu-Hasan cînd s'a trezit din somn, cam tîrziu, și a mișcat puțin, au început șapte tarafuri să cînte lin și dulce numai cu jumătate glas. Abu-Hasan a deschis ochii privind de jur împrejur... Cîntările au conținut deodată. Abu-Hasan a închis iar ochii, și mișcîndu-și degetele a strigat îngrozit așa de tare încît de sus îl auzea ca'titul:

— Iar m'a apucat! Acuma ține-te! iar la balamuc, iar vine de bou, Doamne sfinte, ia-mă în paza ta! Iar mi-a făcut-o afurisitul de musafir! mi-a lăsat ușa dela drum deschisă! iar a intrat la mine duhul necurat! iar mă chinuiește cu închipuiri și cu vedenii!... Nu mă lăsa, Doamne, pradă Satanei!

După această scurtă rugăciune, a'nchis iar ochii acoperîndu-și-i cu palmele, doar o mai putea adormi. Dar una dintre curtene, pe care o mai văzuse el bine odată, îi zise, apropiindu-se de căpătâiul lui:

— Stăpînitor al credincioșilor, fiindcă Strălucirea Ta nu se ridică, deși i-am arătat că s'a făcut ziuă, atunci trebuie să 'ndeplinim porunca pe care ne-a dat-o pentru asemenea împrejurare.

Și de-odată au sărit mai multe fete; l-au ridicat din pat pe sus, l-au pus să sară jos pe un covor în mijlocul salo-

nului. Apoi șapte tinere frumoase ținându-se de mână s'au pornit să joace de jur împrejurul lui, în vreme ce tarafurile cântau din toate puterile sbârâind și sunând din dairele.

Abu-Hasan stă jos pe covor dus pe gânduri aiurit cu de-săvârșire:

„Adică să fiu eu în adevăr stăpânitorul credincioșilor?!”
Și gândind acestea a făcut semn către *Salbă de mărgăritare* și către *Steaua-Zorilor*, care jucau. Hora s'a spart, cântările au conținut și fetele s'au apropiat de el, care le-a zis, zâmbind prosteste:

— Fetelor, spuneți-mi drept, dar drept: cine sunt eu?

— Stăpânitor al credincioșilor, a răspuns *Steaua Zorilor*, Strălucirea Ta vrea să glumească, ori poate cine știe ce vis i-a turburat închipuirea; asta se poate fiindcă Strălucirea Ta a dormit astăzi peste obicei. Dacă mi-este îngăduit, am să povestesc Strălucirii Tale toate cele întâmplate până aseară.

Și i le-a povestit cu deamănuntul cum fuseseră pedepșiți imanul și niște bătrâtori, din mahalaua cutare, cum îi fusese trimisă o pungă cu aur mamei unuia Abu-Hasan tot din mahalaua aceea, cum a petrecut el toată ziua, ce mân-case, cum îi cântaseră, și cum după ce băuse cu ele, adormise.

— Și de-acolea Strălucirea Ta a dormit peste obicei până acuma....

— Haide-haide, a răspuns el clătînând din cap, nu mai spune... Află că de când v'am mai văzut pe voi, am fost la mine, Abu-Hasan, acolo am lovit-o pe mama, apoi de-acolo m'au dus la balamuc, unde am stat legat ferecat trei săptămâni și'n toate zilele am căpătat tain câte cincizeci de vine le bou... Și voi vreți să crez că toate astea au fost vis, ai? Haida-del mai bine spuneți că vreți să râdeți de mine...

— Stăpânitor al credincioșilor, a zis *Steaua Zorilor*, suntem toate 'n stare să jurăm pe tot ce are mai scump Strălucirea Ta, că tot ce ne spune e numai un vis. Strălucirea

Ta n'a eșit de aici de ieri seară, și d'atunci a dormit toată noaptea nemișcat până acuma.

— Bine, bine, a răspuns el, eu auz ce spui matale; dar, mă rog, ia uitați-vă și colea...

Și descoperindu-și umerii le-a arătat tutulor urmele loviturilor.

— Poftim, mai spuneți că nici astea nu sunt aievea, că doar le simț și acuma durerea...

Apoi a chemat aproape pe un ofițer și i-a spus:

— Apucă-mă cu dinții de vârful urechii și strânge; să văz, de visez ori sunt deștept...

Ofițerul a îndeplinit porunca așa că Abu-Hasan a dat un țipăt; atunci de-odată s'au pornit toate ghitarele, tamburele, dairelele și glasurile să sune din răspuțeri, iar tinerele și ofițerii să dăntuiască chiotind ca niște nebuni. Abu-Hasan, în fierberea de sgomot, s'a ridicat de jos și numa'n cămașa de noapte s'a repezit între dăntuitoare, a apucat pe două de mâini și s'a pornit să sară și să țopăe mai nebun cu toți.. Și trage-i danț, și ține-o aci, și nu te da!

Califul, de sus, dela ferestruică, n'a mai putut, a deschis gratia și hohotind de răs a strigat tare încât a acoperit tot sgomotul:

— Stăi, Abu-Hasan, oprește-te, că mă omori, nu mai pot!

La glasul califului au amuțit toți încremenind pe loc. Abu-Hasan s'a oprit și el ca toată lumea și, întorcându-și capul în sus, a dat cu ochii de negustorul dela Musul și într'o clipă ca și cum i s'ar fi ridicat o perdeă de pe ochi, a înțeles cine eră negustorul. Dar asta nu l'a zăpăcit; ba, dimpotrivă, văzând acuma limpede că toate fuseseră aievea, a pătruns îndată noima glumei și a răspuns de jos, vesel:

— Ei! dumneata ești negustorul?... Imi pare bine... Și te mai plângi că te omor... când numa d-ta ești de vină pentru toate câte le-am pățit. Dumneata ai poruncit să-mi bată imanul și pe bătrâiorii mahalalei, că nu eu, de asta mă spăl pe mâini. În sfârșit, dumneata ești capul răutăților și eu sunt păcălitul...

— Ai dreptate Abu-Hasan, a răspuns de sus califul și gata sânt să te răsplătesc de tot ce ai pățit cum vei socoti tu însuși de cuviință.

După aceste vorbe califul a coborât în salon, și după ce tincerele curtene l'au îmbrăcat pe prietenul din cap până'n călcăie numa'n mătăsării, califul l'a luat în brațe și l'a sărutat, zicându-i:

De acuma, Abu-Hasan, ești ca și un frate pentru mine; cere-mi orice gândești că-ți poate face plăcere și al tău să fie!

— Stăpânitor al credincioșilor, a zis Abu-Hasan, prea plecat, rog pe Strălucirea Ta deocamdată numai atâta înaltă bunătate să-mi faci: să-mi spună cu ce mijloace mi-a zăpăcit astfel capul, vreau să știu, ca să-mi pot liniști de-abinelea mintea cletinată.

Califul a binevoit să-i facă pe plac, și i-a povestit toate cele întâmplate, pe cari cititorul le cunoaște cu deamănuntul.

— Tu însuși mi-ai povestit, a adăugat califul, câte ți s'au întâmplat de a doua zi 'ncolo, Nu-mi puteam închipui că ai să pați și să suferi atâtea după urma unei glume; dar fiindcă eu am făcut greșala, tot eu trebuie s'o îndreptez; eu sunt dator a te înlesni să uiți toată supărarea ce fără să vreau ți-am pricinuit. Spune-mi tu te rog ce pot face pentru asta.

La acestea, Abu-Hasan, mai încântat ca de orice până acuma, a răspuns cu glasul înecat de bucurie:

— Stăpânitor al credincioșilor, oricâte rele am pățit s'au șters din amintirea mea din clipa când am aflat că mi-au fost pricinuite de califul, de domnul și stăpânitorul meu. Cât despre bunătățile cu care îmi făgăduiește atât de milosivă Strălucirea Ta să mă acopere, nu mă îndoesc cătuși de puțin; dar fiindcă pe mine nu gândul orcăror foloase din lume m'a putut stăpâni, și fiindcă mi-este îngăduit să aleg eu ce-mi place, atunci iată ce îndrăznesc a-mi alege: să mă pot cât mai adesea apropia de Strălucirea Ta, ca să am toată viața fericirea a mă închină înainte-i și a o slăvi.

Această din urmă dovadă, de deșteptăciune și de mărinimie din partea lui Abu-Hasan i-au câștigat întreagă dragostea califului.

— Dragul meu prieten, i-a zis acesta, din suflet îți mulțumesc că numai atâta lucru ușor mi-ai cerut, pe care din toată inima ți-l dau: orcând poțtești poți intra aici în palatul meu să te apropii de mine. Totodată, a poruncit să-i dea o locuință în palat pe seama lui, și i-a dăruit o pungă plină cu aur. Abu-Hasan s'a închinat până la pământ dinaintea califului, iar acesta a plecat acolo unde erau adunați mai marii împărăției așteptându-l la sfat.

Vestea despre întâmplarea lui Abu-Hasan s'a răspândit îndată în tot Bagdadul. Fiindcă eră din fire om cu inima deschisă și cu vorbele lui prietenoase și cu glumele lui bine potrivite împrăstia veselie oriunde se află, califul nu se mai putea despărți de el și la fiecă petrecere trebuia să-l aibă alături; uneori îl luă chiar la soția sa Zobeida, căreia îi povestise toată istoria. Domnița aceea care îl făcea mult huz pe Abu-Hasan, a luat seama de mai multe ori, că de câte ori venea la ea califul cu prietenul lui, prietenul trăgea mereu cu coada ochiului la una din roabele ei, pe care o chemă *Vraja-inimii* și astfel Zobeida s'a hotărît să-i spună odată califului, când erau singuri:

— Iubite stăpâne, eu am luat seama că de câte ori vine Abu-Hasan nu-și mai ia ochii dela *Vraja*, și ea, cum îl vede, se zăpăcește de nu mai știe ce face; știi că eu știu la fata asta, cum și *Măria-Ta* ții la Abu-Hasan. Ce zici? n'ar fi bine să-i căsătorim?

— Draga mea, a răspuns califul, îmi pare foarte bine că mi-ai adus aminte; eu chiar i-am fost făgăduit prietenului Abu-Hasan să-l căpătuesc, să-i găsec o femeie pe placul lui, și atât mai bine că s'a nemerit să și-o găsească el singur... Până să isprăvească bine califul, iată-i intrând amândoi, Abu-Hasan și *Vraja-inimii*.

Abu-Hasan, auzind ce pusese la cale stăpânul lui prealubit, a căzut în genunchi și a zis:

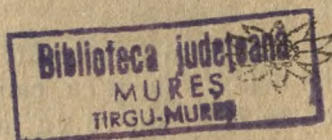
— Nu puteam primi o soție mai scumpă din mai binecuvântate mâini; dar oare pot nădăjdui că are să se invoiască și Vraja?

— Tu ce zici? a întrebat-o Zobeida pe față.

Fata n'a știut răspunde nimic; numai s'a roșit până 'n vârful urechilor și cu mâinile la sân și-a aplecat fruntea, ceea ce arată mai bine ca orice vorbe frumoase că și ea e fericită a se supune la ce hotărîse prea iubită ei stăpână.

Nunta s'a făcut îndată la palat după care multe zile au urmat petreceri pline de veselie, iar apoi însurăței au fost lăsați să se bucure în pace de dragostea lor. Abu-Hasan și soția sa într'adevăr se iubeau foarte, și afară de ceasurile când trebuia să se înfățișeze în fața califului și a Zobeidei, toată vremea și-o petreceau nedeslipiți unul de altul. Adevărul e că Vraja-Inimii avea toate darurile cu care să poată robi pe Abu-Hasan; nu numai că era frumoasă, dar, după dorința lui, știa să-l înveselească serile, la masă, ținea una cu el și la glume și la bardedă.

Așa au trăit ei amândoi împreună cuminți, veseli și fericiți sub ocrotirea strălucitului calif Harun-al-Rasid și a minunatei Zobeide, până la adânci bătrânețe.

CĂRȚI PENTRU POPOR

Din Editura „CARTEA ROMANEASCĂ“

Comenzile se fac la „Cartea Românească“ Bulevardul Academiei No. 3.
Costul se trimite prin mandat postal, adăugând 2 lei pentru recomandat.

V. ALECSANDRI: Poezii. Poeziile bardului dela Mîrcești, scrise dela 1842 până la moartea sa, sunt strânse laolaltă în această carte. Ca limbă și idei sănătoase poeziile lui Alecsandri au darul de a ne oțeli sufletele și de a ne mări dragostea de țară. **Lei 30.**—

V. ALECSANDRI: Teatru. Vol. I. Cel ce și-a pus tot sufletul pentru înțărirea teatrului la noi a fost Alecsandri care a scris anume, în acest scop, comedile și scenetele comice, din care amintim: *Mama Anghelușa*, *Kera Nastasia*, *Șoldan*, etc., atâtea comedioare ce învesolesc pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrele populare. Celelalte volume vor apare succesiv. **Lei 35.**—

ALEXANDRESCU GR.: Versuri și Proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poeziile și proza celui ce a evocat cu atâtea putere frumusețile trecutului nostru. Aci se găsește vestita „*Umbră lui Mircea la Cozia*”, aci „*Răsăritul luni la Drăgășani*”, „*Mormintele*”, etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase mănăstiri din țară. Ed. nouă. **Lei 30.**—

BRĂTESCU-VOINEȘTI AL. I.: În lumea dreptății. Întâiul volum de adevărate perle literare, eșite din pana măiastră a marelui nostru scriitor. Aci dăm peste schițele și nuvelele sale cele dintâin, adevărate comori de artă și de simțire: *În lumea dreptății*, *Puiul*, *Două surori*, *Microbul*, *Sâmbăta*, *Magheranul*, *Pană Trăsnea Sfântul*, etc. **Lei 15.**—

BRĂTESCU-VOINEȘTI AL. I.: Intunerio și lumină. Al doilea volum de nuvele și schițe, datorite acestui maestru al prozei noastre, se bucură de aceiaș mare trecere printre cititori.

Amintim, pe lângă întâia bucată, următoarele frumuseți: *Scrisorile lui Mișu Gerescu*, *Blana lui Isaia*, *Călătorului îi șade bine cu drumul*, *Privighetoarea*, *Neculăișă Minciună*, etc. **Lei 15.**—

BĂGULESCU G. CĂPIT.: Zile de energie. Amintiri. Printre puținele cărți bune inspirate până acum de războiul nostru național, trebuie pusă și această a căpitanului Băgulescu care ne face să trăim aevea vieța de necezuri și pri-mejdii, durată în tranșee de cei ce s'au jertfit pentru țară. **Lei 6.50**

CĂLIMAN N. DR.: Cum să ne apărăm sănătatea. Iată o carte menită să aducă cele mai mari foloase ori cui îi cade în mână, prin sfaturile bune date anume spre a ne feri de atâtea molime și boale ce ne amenință sănătatea. **Lei 6.**—

COSTĂCHESCU G. LOCOT.: In umbra steagului. Răsfărângeri luminoase din războiul nostru național, cum și pagini de avânt și induioșare destule, găsim în această carte de clipe trăite pe câmpul de luptă . . . **Lei 10.—**

COȘBUC GH.: Cântec de vitejie. În această carte sunt strânse într'un mănunchiu poeziile de un vajnic eroism, în care „Poetul țărănimii” a cântat isprăvile vitejești ale celor ce și-au vărsat sângele pentru țară la 1877—78. **Lei 20.—**

COȘBUC GH.: Fire de tort. Acesta este titlul întâiului șireag de mărgăritere, întâiul mănunchiu de poezii al poetului care, dela Eminescu încoace, a atins cele mai înalte culmi ale desăvârșirii poetice. . . . **Lei 35.—**

COȘBUC G.: Povestea unei coroane de oțel. O operă în proză a marelui poet, închinată spre slăvirea „Marelui Căpitan” care a purtat steagurile țării la izbândă, împreună cu norodul acesta de țărani, cari pleacă la bătălie chinând și cântând ca la nuntă. . . . **Lei 20.—**

COȘBUC G.: Balade și idile. Întâiul volum de poezii cu care marele nostru Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de simțire și prin perfecțiunea fără de seamăn a tuturor veritabilelor nestimate din acest volum. . . . **Lei 25.—**

G. COȘBUC: Războiul nostru pentru neamămare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marele scriitor povestește pe șart, într'un graiu avântat, cele mai mișcătoare episoade din Războiul dela 1877—78 . . . **Lei 20.—**

G. COȘBUC: Ziarul unui Pierde vară. Un alt șireag de nestemate, de o măiestrie ajunsă la cea din urmă desăvârșire, cu care a dăruit literatura românească marele poet. . . . **Lei 20.—**

CREANGĂ I.: Opere complete. Iată una din cărțile cele mai prețuite și mai gustate de cititori — cartea de povești a marelui prozator Ion Creangă.

Limba neaoș românească, presărată cu o mulțime de expresii luate din gura poporului, în care sunt așternute operele acestui viguros scriitor, graiul curat popular al tuturor poveștilor lui, cum și hazul cu care-s ticălate, le face deopotrivă de dragi tuturor. . . . **Lei 30.—**

DULFU P.: Gruia lui Novac. Este povestirea faptelor vitejești ale unuia din cei mai dragi eroi ai poporului nostru, Gruia lui Novac, cum îl știe tot norodul.

Scriitorul povestește cu un avânt din ce în ce crescând și într'o limbă curat românească, priusă în haina unui vers curgător, minunatele isprăvi vitejești ale lui Novac. . . . **Lei 20.—**

DULFU P.: Isprăvile lui Păcală. Întâia operă cu care popularul scriitor a dăruit literatura noastră și în care ne prezintă pe Păcală, eroul popular al glumelor, ale cărui pozne ne fac să râdem cu lacrimi. Această carte a fost premiată de Academia Română. . . . **Lei 20.—**

DULFU P.: Dumnezeu și oamenii. O caldă talmăcire a Sfințel Scripturi pe înțelesul tuturor, înfăptuită de marele scriitor popular cu scelas farmec al povestirii ce te fură și nu te lasă că n'o citești până la sfârșit. . . . **Lei 24.—**

P. DULFU: *Isus Mântuitorul.* O carte din cele mai folositoare tuturor că-
titorilor și mai cu seamă tineretului de acum este această operă a popularului
scriitor, care ne înfățișează întreaga viață a Mântuitorului lumii, povestind
în versuri curgătoare și de o rară limpezime de graiu, trecerea pe pământ a lui
Isus Christos. Lei 20.-

P. DULFU: *Povestea lui Făt-Frumos.* Eroul basinelor noastre se arată
într-o lumină nouă în această operă a secundului scriitor, care, alegând din
toate isprăvile vitejești ale eroului popular pe cele mai tipice, și investimân-
tându-le într-o formă măiastră, a dăruit literaturii românești încă o carte pre-
țioasă, ce este socotită, cu drept cuvânt ca una din cele mai bune pentru poezie.
Lei 12.-

DUMBRAVĂ BUGURA: *Haiducul.* O evocare plină de simțire a vieții
eroilor din luptele date de neamul nostru cu veneticii opoșiți printre noi este
această operă a D-nei B. Dumbravă, care și-a câștigat cu această operă un
loc meritat în literatura noastră. Lei 30.-

GOROVEI ARTUR: *Datorii și drepturi.* De mult se simțea lipsa unei cărți
din care sătenii cu știință de carte, ca și târgoveții, să poată înțelege limpede
datoriile și drepturile pe care le are ori care locuitor al țării noastre. Lei 10.-

IOSIF O. ST.: *A fost odată.* Este una din cele mai măndre închegări poe-
tice ale celui ce a încordat pe lira lui imnul „La arme” și care tălcuiește, cu
acea limbă aleasă și cu aceea rară putere de evocare, o poveste ce farmecă pe cei
mici, ca și pe cei mari. Lei 15.-

ISPIRESCU P.: *Legendele sau basmele Românilor.* Așa și-a botezat
marele povestitor popular întâia carte de povești, în care lumea de cel parale
și de știință năstruțuce se îmbină într-o fermecătoare armonie cu lumea reală
cum se amestecă cu aceiași putere credințele păgânești cu cele creștinești.
În această carte sunt basmele Ileana Simzeana, Înșirte mărgăritari, Omul
de piatră, Zana zânelor. Cele douăsprezece fete de împărat și palatul fermecat,
Pasărea măiastră și ștătea altcei, în care stăpânește deopotrivă puterea cu
care te înșiroară ca și aceea a omului de duh, care știe să presare glume și
taclale la tot pasul. Lei 20.-

ISPIRESCU P.: *Poveștile unchișului sfătos.* O altă carte de adevărate
povești ce te fură, fiiă cu fiilă, și te silesc să o răsbați până la sfârșit. Aci Ispi-
rescu istorisește, la început, câteva din cele mai frumoase povești mitologice,
după care ne dă câte-va pagini din viața marilor Voevozi Ștefan cel Mare și
Mihail Viteazul, sfârșindu-și cartea cu o serie de alte povești, pilde și snoave
tot atât de sugubete, ca și toate operele acestui mare meșter al povestirii. Lei 25.-

LUNGIANU M.: *În sărbători.* Și aceasta este o bună carte de povești, scrisă
într-un graiu limpede, pe deplinul înțeles al tuturor, și care mai au și farmecul
fichegării cător-va din datințele noastre strămoșești. Lei 15.-

PANU ANTON: *Povestea vorbel.* Cine nu a auzit, sau n'a avut parte să-
cadă sub ochi cartea cu minunate sfătoșenii și vorbe de duh a lui Anton Panu
„cel isteț ca un proverb” cum i-a spus marele Eminescu. Și cine nu simte
tot aceeași mulțumire sufletască, citind și recitind paginile lui înveselitoare?
Ediția nouă Lei 30/-

POPESCU-BĂJENARU I.: *Cartea omului matur.* Pentru folosul celor mulți, cari n'au avut parte se să înfrupte din lumina învățături mai departe duse, această carte e o adevărată comoară de învățăminte de toate zilele și de înțelegere a istoriei țării noastre. **Lei 25.—**

SPERANTIA D. TH.: *Anecdota populare.* Una din întâile cărți ale acestu scriitor dătător de veselie, poartă în întregime pecetia minunatelor însușiri ce au făcut vâlvă în jurul autorului. Cele mai multe din aceste anecdote au ajuns cunoscute pretutindeni. **Lei 30.—**

SPERANTIA D. TH.: *Ce poate lenevia.* Este o piesă de teatru datorită fecundului scriitor humoristic Sperantia. Plină de situații hazlii piesa aceasta este cu atât mai bună și prin faptul că biciuiește lenevia. . . . **Lei 5.—**

SADOVEANU M.: *Cântecul amintirei.* Un alt mănunchi de povestiri ale vigurosului scriitor, care răpește pe cititor, pagină cu pagină, ducându-l într'o lume de sulete bune. Pe lângă întâia povestire, înfășurată în aceeași poezie curcitoroasă, ce precumpănește în mai toate operele acestui scriitor, nu pot fi trecute cu vederea: *Prisaca de altă dată*, *Ianoș Năsdrașan*, *Poveste de sărbători*, *Printre gene*, etc. **Lei 20.—**

SADOVEANU M.: *Șolmil.* Roman. Viforosul nostru trecut de lupte este admirabil înfăptuit în acest bun roman, ai cărui eroi sunt lnați din epoca lui Iou-Vodă-cel-Cumplit. Acest prim roman al marelui scriitor a fost premiat de Academia Română. **Lei 40.—**

SLAVICI I.: *Nuvela* Cele trei volume din marea operă a acestui scriitor ce face parte din marea generație și care ne înfățișează lumea de la țară, cu farmecul ei neasemuit, într'o limbă curată ce-l cerește pe cititor. Fiecare volumul I, **Lei 35**, Vol. II, **Lei 35**, Vol III, **Lei 40**.

VLAHUȚĂ AL.: *Clipse de liniște.* Unul din cele mai puternice mănunchiuri de nuvele datorite marelui scriitor Vlahuță. Viața tresare cu o uimitoare putere din toate paginile acestei capo d'opere a literaturii noastre. . . . **Lei 22.—**

VLAHUȚĂ AL.: *La gura sobel.* O serie de pagini încărcate de acelaș adânc sentiment al vieții, ce-i hărăzesc cititorului puțința de a primi indemnuri pentru o viață mai curată și mai bună. **Lei 30.—**

VLAHUȚĂ AL.: *File rupte.* Unul din cele de pe urmă frumuseți date la lumină de marele Vlahuță este acest volum de adevărate pagini rupte din viață. **Lei 30.—**

VISSARION C. I.: *Maria de altă-dată.* Este unul din cele mai proaspete mănunchiuri de povestiri ale acestui harnic scriitor, cele mai multe din povestirile de aci fiind stăpânite de un humor sănătos ce te silește să râzi din toate băerile sufletului. **Lei 14.—**

VISSARION C. I.: *Ber căciulă.* E o carte de povești cu întreg cadrul și sprăvile minunate, pe care Vissarion știe să ni le vorbească atât de bine. **Lei 35.—**

BIBLIOTECĂ CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU, Prof. Universitar și Membru al Academiei

Seria A. ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

- No. 1. *Omul primitiv*, Cum eră, de Profesor I. Simionescu.
No. 2. *Viața omului primitiv*, de profesor I. Simionescu.
No. 3. *Gazurile naturale*, de profesor I. Simionescu.
No. 4. *A'binele*, de T. A. Bădărău.
No. 5. *Diabetul, îngrășarea și gălbănirea* de Dr. M. Căhănescu-Carlsbad
No. 6. *Razele vizibile și invizibile*, de C. Gheorghiu.
No. 7. *Viața microbilor*, de Dr. I. Gheorghiu
No. 8. *Furnicile*, de T. A. Bădărău.
No. 9. *Viața plantelor*, Prof. I. Simionescu.
No. 10—11. „*Pasteur*”, de C. Motaș. (Viața și roadele munci sale)
No. 12. *Soarele și Luna*, de Prof. I. Simionescu.
No. 13. *Telefonia fără fir*, de Prof. T. Lalescu.
No. 14. *Porumbeli meșageri*, de V. Sadoveanu
No. 15. *Planeta Marte*, de I. Pașa.
No. 16. *De la Omer la Einstein*, de Gen. Pa-nătescu.

Seria B. SFĂTUȚI PENTRU GOSPODARI

- No. 1. *Îngrijirea păsărilor*, Boalele lor de C. S. Motaș, Prof. Universitar.
No. 2. *Despre tovărășii*, de preot C. Dron
No. 3. *Scarlatina și alte boale molipsitoare* de Dr. I. Gheorghiu.
No. 4. *Livada din sâmburi*, de C. Gheorghiu.
No. 5. *In jurul casei*, de M. Lupescu.
No. 6. *Casa*, de Profesor I. Simionescu.
No. 7. *Morcovul și alte legume*, de P. Roziade
No. 8. *Sifilisul*, de Dr. E. Gheorghiu.
No. 9. *Temeiul îmbunătățirii vitelor*, de D. G. Chițoiu.
No. 10. *Votul obștesc*, de A. Gorovei.
No. 11. *Creșterea porcilor*, de A. Oescu.
No. 12. *Viermii de mătase*, de T. A. Bădărău.
No. 13. *Oftica*, de D-r Gheorghiu.
No. 14. *Pelagra*, de D-r Babeș.
No. 15. *Alegerea semințelor*, de Lăcrișianu Profesor.

- No. 16. *Îngrijirea păsărilor*, de C. S. Motaș. Prof. Universitar.
No. 17. *Rătăcirii Bolșeviste*, de Maior I. Mihai.
No. 18. *O stupină într'un roi*, de N. Nicolaescu.
No. 19. *Cum se întemeiază o vie*, de D. Cădere.
No. 20. *Răsadnița și Plantele din răsad* de V. Sadoveanu Profesor.
No. 21. *Lehuzia*, de E. Gheorghiu.
No. 22. *Meșteșugul vopsitului* de A. Gorovei
No. 23. *Cum orbim*, de I. Glăvan.
No. 24. *Conservarea carnei*, de A. Gheorghiu
No. 25. *Calul*, de Prof. E. Udrischi.
No. 26. *Doctorul în casă*, de Dr. O. Apostol.
No. 27. *Cum trebuie să ne hrănim*, de E. Severin.
No. 28. *Lămurirea legii dărilor*, de I. Pascu.
No. 29. *Befia*, de Dr. Emil Gheorghiu.
No. 30. *Lămurirea Constituției*, de Artur Gorovei.

Seria C. DIN LUMEA LARGĂ

- No. 1. *Ucraina*, de G. Năstase, asistent universitar.
No. 2. *Cehoslovacia*, de Prof. I. Simionescu.
No. 3. *Munții apuseni*, de Prof. D. David.
No. 4. *Finlanda*, de Profesor I. Simionescu.
No. 5. *Bucovina*, „ „ „
No. 6. *Basarabia*, de G. Năstase.
No. 7. *Dobrogea*, de Dr. C. Brătescu.
No. 8. *Spre polul sud*, de Prof. I. Simionescu
No. 9. *Olanda*, de Apostol Culea. (Țara și Poporul).
No. 10. *Viața în adâncul mărilor*, de Motaș.
No. 11-12. *Mitropolitul Șaguna*, de Prof. I. Lupăș.
No. 13. *Către Everest*, de I. Simionescu.
No. 14. *Românii de peste Nistru* de, V. Harea

Seria D. ȘTIINȚĂ APLICATĂ

- No. 1. *Fabricarea săpunului*, de Ing. A. Schorr
No. 2. *Motoarele Diesel*, de Ing. Casseti.
No. 3. *Despre parfumuri*, (Indus. parfumului) de Prof. Severin.
No. 4-5. *Aerul lichid*, de Ilie Matel.
No. 6. *Industria azotului*, de Laurențiu Caton

Pagini alese din scriitorii Români

— Bibliotecă periodică de popularizare —

84 Lei Abonamentul la o serie de 50 numere.

-
- No. 103—104. ANTON PANN: *O șezătoare la țară I.*
No. 105—106. I. POPOVICI-BANĂȚEANU: *Din viața meseriașilor băcăneți.*
No. 107—108. ANTON PANN: *O șezătoare la țară II.*
No. 109—110. B. P. HAȘDEU: *Ion Vodă cel Cumplit.*
No. 111—112. ANTON PANN: *O șezătoare la țară III.*
No. 113—114. ANTON PANN: *Cântece de stea.*
No. 115—116. ION CREANGA: *Soucra cu trei nuroi.*
No. 117—118. N. IORGA: *Neamul românesc din Ardeal.*
No. 119—120. JEAN BART (EUG. P. BOTEZ): *Proză.*
No. 121—122. ALEX. MACEDONSKI: *Poezii.*
No. 123—124. ION SLAVICI: *Nuvel.*
No. 125—126. I. L. CARAGIALE: *Kir lanulea.*
No. 127—128. MARIA CUNȚAN: *Poezii.*
No. 129—130. ION SLAVICI: *Badulea Taichil.*
No. 131. ION ADAM: *Taclale Țărănești.*
No. 132. ANTON PANN: *Nastrău-n-Hogea.*
No. 133. Z. ARBORE: *În temniț de rusești.*
No. 134. GR. ALEXANDRESCU: *Fabule și satire.*
No. 135. V. ALECSANDRI: *Buchetiera din Florența.*
No. 136. AL. ODOBESCU: *Basmul Bisoceanului.*
No. 137. G. COȘBUC: *Cântece eroice.*
No. 138. IACOB NEGRUZZI: *Un drum la Cahul.*
No. 139. VICTOR CRĂȘESCU: *Din viața pescarilor Dobrogeeni.*
No. 140. CILIBI MOISE: *Cuvinte înțelepte.*
No. 141. EMIL GARLEANU: *Suflet de Iemec.*
No. 142. P. DULFU: *Gruia lui Novac.*
No. 143. I. L. CARAGIALE: *Abu-Hassan.*
No. 144. G. RANETTI: *Poezii.*
-

Biblioteca agricolă populară

80 Lei Abonamentul la o serie de 25 numere.

-
- No. 1. *Pământul și cunoșterea lui.* Ion Gh Botez
No. 2. *Plantați pomi roditori.* D. I. Ștefănescu.
No. 3. *Semănași Lucernă.* A. D. Carabella.
No. 4. *Omizele care atacă frunzișul pomilor roditori.* W. K. Knechtel.
No. 5. *Cahul. Viața și îngrijirea lui.* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 6. *Oul (sămânța).* N. Roșianu
No. 7. *Ce este vița de vie.* I. C. Teodorescu.
No. 8. *Cultivați Legumele.* D. I. Ștefănescu.
No. 9. *Cum se cultură lucerna.* A. D. Carabella
No. 10. *Cum se înulțesc pomii roditori.* D. I. Ștefănescu
No. 11. *Ingrășați pământul.* Ion Gh Botez.
No. 12. *Albinele. Un izvor de bogăție.* D. I. Stamatelache.
No. 13. *Mană și fâinarea vîilor.* W. K. Knechtel
No. 14. *Cahul. Rasele și îmbunătățirea lor.* Dr. P. Popescu-Daia.
No. 15. *Șoarecu de câmp.* A. D. Carabella
No. 16. *Cum se cresc viermii de mătase.* N. Roșianu.
No. 17. *Pământuri bune de vi.* I. C. Teodorescu.
No. 18. *Cum trebuie să ne cultivăm porumbul.* Dr. D. I. Andronescu
No. 19. *Cum instalăm o grădină de legume.* D. I. Ștefănescu.

Lei 4 Exemplarul. Se comandă la „CARTEA ROMANEASCA” S. An
București, Bu. ardul Academiei, 3 trimiteând costul prin mandat poștal.